

บรรณานุกรม

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน สังคมไทย 2528.

กรุงเทพมหานคร : สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529.

คณะกรรมการภาคเอกชนโครงการมหาวิทยาลัยสับส่งงานพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามโครงการนำพระทัยจากในหลวง. ศาลาอีสานเขียว (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)

"คลื่นขาว" อดิโ อ วิดีโอ รีวิว. ปีที่ 6 ฉบับที่ 43/2532 กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์สารมวลชน, 2532.

จุมพล รอดคำดี. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

จุมพล รอดคำดี และคณะ. การศึกษาและประเมินผลงานประชาสัมพันธ์โครงการ
นำพระทัยจากในหลวงตามแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
กรุงเทพมหานคร, 2532.

เจอร์รี อาร์มิลเลอร์ และมิเชล เบอร์กัน. เทคนิคในการโน้มน้าวใจแนวใหม่
: การทำให้ผู้รับสารโน้มน้าวใจตนเอง แปลโดย เมตตา กฤตวิทย์ และ
คนอื่นๆ, ม.ป.ท., 2527.

ชม ภูมิภาค. หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2516.

ชวรัตน์ เชิดชัย. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทการพิมพ์, 2527.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การประชาสัมพันธ์ หลักการและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4,
กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, 2522.

ทวีชัย ตักดานรเศรษฐ์. หัวหน้าแผนกโฆษณา-ส่งเสริมการขาย บริษัท ชิว-เนชั่นเนล
เซลล์ เซอร์วิส จำกัด. สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2532.

นวลศรี เปาโรหิตย์. จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์,
2532.

ราชบัณฑิตสถาน. ศัพท์วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เพื่อนพิมพ์ จำกัด,
2528.

✓ รายงานสัมมนาเรื่อง วัดโอในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน 8 กันยายน 2527
คณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพาณิชย์, 2526.

หลักการสร้างและการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เรือนอักษร, 2524.

ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือประชาชนตามพระราชดำริ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(ศษร.) โครงการน้ำพระทัยจากไหลวง. กรุงเทพมหานคร :
รววดิการพิมพ์, 2530.

ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือประชาชนตามพระราชดำริ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แผนแม่บทการประชาสัมพันธ์โครงการน้ำพระทัยจากไหลวงเพื่อพัฒนา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามพระราชดำริ (อีสานเขียว) ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.

สะอาด ตันศุภผล. "ทฤษฎีการประชาสัมพันธ์ของรัฐในปัจจุบัน". ในหลักบริหาร
พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2507.

✓ สันน์ ปัทมะทิน. "บทบาทและนิมิตของวัดโอ" สื่อมวลชนปริทัศน์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3
กันยายน 2528. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์ไทย,
2528.

สมาคมธุรกิจสัมพันธ์แห่งประเทศไทย "บทสรุปคำถามเกี่ยวกับโครงการอีสานเขียว"
เอกสารประชาสัมพันธ์โครงการน้ำพระฤทัยจากในหลวง ความเขียวของ
อีสาน หมายเลข 001/2531. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ภาพพิมพ์, 2531.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์
 หน่วยที่ 11-15. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 2531.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา พลศาสตร์ของการสื่อสาร
 หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 2528.

หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

อรรวรรณ บิลันธน์ไธวาท. เอกสารการสอนประกอบวิชาการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ
 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ท.

อรุณีประภา หอมเศรษฐี. การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

อัญชลี ลีสวรรค์. "การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ" เอกสารทางวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ท.

วิทยานิพนธ์

คมคาย นาคะปัท. ประสิทธิภาพของอุปกรณ์การสอนที่มีต่อการมารับรู้มีคัมภีร์โรคของเด็ก
 ในเขตจังหวัดราชบุรี วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชา
 พยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522.

- จารุลักษณ์ พินพรหมราช. "เปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิหลังทางครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางการเรียนต่างกัน" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ชาญชัย रामโกมุท. "ทัศนคติของนักนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- ธนพล โล่ห์สุวรรณ. "ประสิทธิผลของเสียงตามสายที่มีต่อความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองสิงห์บุรี" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- นงลักษณ์ ศรีสุวรรณ. "ลักษณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- รุจิรารัตน์ ชูทองรัตน์. "ประสิทธิผลของการให้ความรู้โดยใช้สื่อบุคคล และภาพพลิกต่อการเพิ่มความรู้อและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของหญิงมีครรภ์ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลศิริราช" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รุ่งรัตน์ ศิริกิจวัฒนา. "ประสิทธิผลของการเผยแพร่ความรู้เรื่องกฎหมายทะเบียนราษฎรแก่ชาวชนบทจังหวัดฉะเชิงเทรา" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ลัดดา ศรีสวัสดิ์. "บทบาทของวัดโอ : สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม" วิทยานิพนธ์-นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ลัทธนา มณฑาตุผลิน. "การเผยแพร่ข่าวสารด้านสาธารณสุขมูลฐานเอกสารเผยแพร่ เรื่องอนามัยครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วชิราภรณ์ เรื่อง โผนุญษ์. "ประสิทธิผลของสื่อในการให้ความรู้เรื่องภูมิคุ้มกันโรค แก่มารดาหลังคลอด : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชวนี รัตนวงศ์. "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้วีดีโอเทปกับการสอนโดยไม่ใช้วีดีโอเทป" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชา โสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- วัฒนา พุ่มเล็ก. "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตจุฬา" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- ประภาพรณ ลิงคเสลิต. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังสุขนิสัยด้านการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมนิต เจียมศักดิ์ศรี. "ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางครอบครัวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สมัครใจ พิศาล. "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้เรื่องการปฏิบัติตน
ของมารดาที่ได้รับคำแนะนำและไม่ได้รับคำแนะนำระหว่างตั้งครรภ์
โรงพยาบาลศิริราช" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชา
พยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ภาษาอังกฤษ

C.I. Carl Hovland, Irving L. Janis and Harold H. Kelley,
Communication and Persuasion. New Haven : Yale
University Press, 1953.

C.I. Hovland and Janis, eds. Personality and Persuability.
New Haven : Yale University Press, 1959.

Erwin P. Bettinghaus. Persuasive Communication. New York :
Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1968.

Everett M. Rogers. Modernization Among Peasants. New York :
Holt Rinehart and Winston, Inc., 1969.

Harry C. Triandis. Attitude & Attitude Change. New York :
John Wiley and Sons Inc. 1971.

Ithiel de Sola Pool and Wilbur Schramm. Handbook of Communication.
Chicago : Rand McNally College Publishing Co., 1973.

Joseph T. Klapper. The Effect of Mass Communication. New York :
The Free Press, 1960.

Lorette J. Atienza. VTR Workshop Small format Video. Paris :
UNESCO, 1977.

- M.J. Rosenberg and C.I. Hovland "Cognitive Affective and Behavioral Components of Attitudes" in C.I. Hovland and M.J. Rosenberg, eds. Attitude Organization and Change. New Haven, Conn. Yale University Press, 1960.
- Phillip G. Zimbardo, Ebbe B. Ebberson and Christina Maslach. Influencing Attitude and Changing Behavior. London : Addison - Wesley Publishing Company, 1977.
- Robert M. Diamond. A Guide to Instructional Television, New York : Mc Graw Hill Book Company, 1964.
- Rogers. Communication Strategies for Family Planning.
- T.M. Newcomb. Social Psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1955.
- Thomas D. Beiseker and Donn W. Pason. The Process of Social Influence. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1972.
- W.J. McGuire, "Personality and Susceptibility to Social Influence" in E.F. Borgotta & W.W. Lambert (Eds.) Handbook of Personality Theory and Research. Chicago : Rand McNally, 1968.
- Wilbur Schramm. Men, Messages and Media : A look at Human Communication. New York : Harper & Row Publisher, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตารางวิเคราะห์ข้อมูล

I สภาพทางประชากร

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทัศน์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	46	56.8
หญิง	<u>35</u>	<u>43.2</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทัศน์ จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	13	16.0
21 - 30 ปี	34	42.0
31 - 50 ปี	23	28.0
51 ปี ขึ้นไป	<u>11</u>	<u>13.6</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทัศน จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สูงกว่า ป.4	48	59.3
ป.7 หรือเทียบเท่า	23	28.4
สูงกว่า ป.7	<u>10</u>	<u>12.3</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทัศน
จำแนกตามสถานะในครอบครัว

สถานะในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
เป็นเจ้าของบ้าน	34	42.0
เป็นลูกบ้าน	<u>47</u>	<u>58.0</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทัศน
จำแนกตามสถานภาพการแต่งงาน

สถานภาพการแต่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
โสด	35	43.2
แต่งงานแล้ว	<u>46</u>	<u>56.8</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทิพย์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	58	71.6
รับจ้าง	3	3.7
ค้าขาย	4	4.9
รับราชการ	3	3.7
อื่น ๆ (แม่บ้านหรืออยู่บ้านเฉย ๆ)	5	6.2
ไม่ตอบ	<u>8</u>	<u>9.9</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เข้าชมวัดทิพย์ จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500 บาทต่อเดือน	15	18.5
501 - 1,000 บาทต่อเดือน	13	16.1
1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน	28	34.6
2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน	9	11.1
3,000 บาท ขึ้นไป	<u>16</u>	<u>19.7</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของคำตอบของผู้เข้าชมนิวทัศน์
จำแนกตามการเป็นสมาชิกหรือกรรมการ

สมาชิกหรือกรรมการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เป็นอะไรเลย	51	62.97
กรรมการหมู่บ้าน	8	9.9
ทหารอาสาสมัครป้องกันชาติ	5	6.1
กรรมการวัด	4	4.8
สมาชิกกลุ่มเยาวชน	4	4.8
กรรมการศึกษา	3	3.6
กรรมการเกษตรสหกรณ์	3	3.6
กรรมการสภาตำบล	2	2.4
สารวัตรกำนัน	2	2.4
ผู้ช่วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	2	2.4
กรรมการเกษตรสหกรณ์	1	1.2
กรรมการห้องสมุด	1	1.2
กรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	1	1.2
กรรมการธนาคารข้าว	1	1.2
ลูกเสือชาวบ้าน	1	1.2
กรรมการอาสาพัฒนาชาวบ้าน	1	1.2
หัวหน้ากลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน)	1	1.2
สมาชิกปฎิ	1	1.2
สมาชิกกลุ่มชวาวนา	1	1.2

II การรับสื่อ

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามการมีสื่อ

สื่อ	การมีสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	มี	68	84.0
	ไม่มี	<u>13</u>	<u>16.0</u>
	รวม	81	100.00
โทรทัศน์	มี	64	79.0
	ไม่มี	<u>17</u>	<u>21.0</u>
	รวม	81	100.00

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามการรับสื่อ

สื่อ	การรับสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	อ่าน	34	42.0
	ไม่อ่าน	<u>47</u>	<u>58.0</u>
	รวม	81	100.00
การประชุมลูกบ้าน	1 ครั้งต่อเดือน	34	42.0
	2 ครั้งต่อเดือน	12	14.8
	3-4 ครั้งต่อเดือน	8	9.9
	บ่อย ๆ	8	9.9
	ไม่แน่นอน นาน ๆ ที่	<u>19</u>	<u>23.4</u>
	รวม	81	100.00

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เคยได้ยื่นชื่อโครงการอีสานเขียว

การ ได้ยื่นชื่อ โครงการ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	81	100
ไม่เคย	<u>0</u>	<u>0</u>
รวม	81	100.00

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของคำตอบของผู้ที่ทราบและไม่ทราบว่าโครงการอีสานเขียวคืออะไร

ลักษณะคำตอบ	ก่อนชมวิดีโอ		หลังชมวิดีโอ	
	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ทราบ	83	26.2	109	33.7
ไม่ทราบ	<u>234</u>	<u>73.8</u>	<u>214</u>	<u>66.3</u>
รวม	317	100.00	323	100.00

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของคำตอบของผู้ที่ทราบและไม่ทราบว่า
ศาลาสีสานเขียวคืออะไร

	ก่อนชมวิดีโอ		หลังชมวิดีโอ	
	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ทราบ	60	19	96	29.6
ไม่ทราบ	<u>256</u>	<u>81.0</u>	<u>228</u>	<u>70.4</u>
รวม	316	100.00	324	100.00

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของคำตอบของผู้ที่ทราบและไม่ทราบว่า
กิจกรรมพัฒนาภาคีสานมีอะไรบ้าง

	ก่อนชมวิดีโอ		หลังชมวิดีโอ	
	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ทราบ	113	46.5	136	56.0
ไม่ทราบ	<u>130</u>	<u>53.5</u>	<u>107</u>	<u>44.0</u>
รวม	243	100.00	243	100.00

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบว่า เรื่องในวิดีโอทัศน์
เกี่ยวข้องกับตนเองหรือไม่ (หลังชมวิดีโอทัศน์)

	จำนวน	ร้อยละ
เกี่ยวข้อง	81	100.00
ไม่เกี่ยวข้อง	—	—
รวม	81	100.00

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของคำตอบของผู้
ที่ตอบว่าชอบวิดีโอทัศน์เรื่องนี้หรือไม่

	จำนวน	ร้อยละ
ชอบ	81	97.5
ไม่ชอบ	2	2.5
รวม	83	100.00

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบว่าคิดจะบริจาคทรัพย์สิน
และสิ่งของเพื่อช่วยเหลือโครงการหรือไม่

	จำนวน	ร้อยละ
บริจาค	52	64.2
ไม่บริจาค	13	16
ไม่แน่ใจ	16	19.8
รวม	81	100.00

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่าวัตถุประสงค์นี้ให้ประโยชน์กับใคร

เป็นประโยชน์กับ	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้เกี่ยวข้องภาคอีสาน	59	66.2
- คนส่วนรวมทั่วไป	<u>30</u>	<u>33.8</u>
รวม	89	100.00

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามประสิทธิผลของสื่อวีดิทัศน์ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์
เผยแพร่โครงการอีสานเขียว

I สภาพทางประชากร

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 21 ปี

21-30 ปี

31-50 ปี

51 ปี ขึ้นไป

3. การศึกษา

ก. สำเร็จการศึกษาสูงสุด

ไม่สูงกว่า ป.4

ป.7 หรือเทียบเท่า

สูงกว่า ป.7

4. สถานะในครอบครัว

เป็นเจ้าของบ้าน

เป็นลูกบ้าน

5. สถานภาพการแต่งงาน

โสด

แต่งงานแล้ว

6. อาชีพ

เกษตร

รับจ้าง

ค้าขาย

รับราชการ

อื่น ๆ ระบุ.....

7. รายได้

- ต่ำกว่า 500 บาทต่อเดือน
- 501-1000 บาทต่อเดือน
- 1001-2000 บาทต่อเดือน
- 2001-3000 บาทต่อเดือน
- 3001 บาท ขึ้นไป

8. คุณเป็นสมาชิกหรือกรรมการอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ลูกเสือชาวบ้าน
- ทสปช.
- กรรมการวัด
- กรรมการสภาตำบล
- กรรมการหมู่บ้าน
- กรรมการศึกษา
- อื่น ๆ ระบุ
- ไม่ได้เป็นอะไรเลย

II การรับสื่อ

1. ที่บ้านคุณมีวิทยุหรือไม่

- มี
- ไม่มี

2. ที่บ้านคุณมีโทรทัศน์หรือไม่

- มี
- ไม่มี

3. ในหนึ่งอาทิตย์ที่ผ่านมา คุณได้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันหรือไม่

- อ่าน
- ไม่ได้อ่าน

4. ในหมู่บ้านของคุณ เคยมีการประชุมลูกบ้านหรือไม่
- เคย
- ไม่เคย
5. ในหมู่บ้านของคุณมีการประชุมลูกบ้านบ่อยครั้งเพียงใด
-
6. คุณเคยได้ยินชื่อ โครงการอีสานเขียวหรือไม่
- เคย
- ไม่เคย
7. ถ้าเคย คุณเคยได้ยินจากไหน
- วิทยุ
- โทรทัศน์
- หนังสือพิมพ์
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่างราชการ
- พระ
- เพื่อนบ้าน
- อื่น ๆ ระบุ.....

III ความรู้เรื่องโครงการอีสานเขียว

	ก่อนชมวิดีโอ	หลังชมวิดีโอ
1. คุณคิดว่าโครงการอีสานเขียวคืออะไร		
2. โครงการอีสานเขียวเป็นโครงการเพื่ออะไร		
โครงการช่วยชาวบ้านในการอพยพย้ายถิ่น	☐	☐
โครงการช่วยชาวบ้านให้มีสุขภาพอนามัย	☐	☐
แข็งแรง		

	โครงการช่วยให้อีสานอุดมสมบูรณ์และ
ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	☐	☐
	โครงการปราบปรามโจรผู้ร้าย	☐	☐
3.	โครงการนี้เป็นโครงการที่		
	ในหลวงทรงริเริ่มขึ้น	☐	☐
	พระราชินีทรงริเริ่มขึ้น	☐	☐
	พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ริเริ่มขึ้น	☐	☐
	ผู้ว่าราชการจังหวัดริเริ่มขึ้น	☐	☐
4.	คนอีสานอพยพโยกย้ายเข้ามาในเมืองหลวง
กันมากเพราะ		
	ความอดอยากแห้งแล้ง	☐	☐
	มีญาติอยู่ใน กทม. มาก	☐	☐
	เป็นนิสัยของชาวอีสานที่ชอบท่องเที่ยว	☐	☐
	ทำตาม ๆ กันไป	☐	☐
5.	แต่ก่อนนี้ภาคอีสานอุดมสมบูรณ์ แต่ต่อมา
แห้งแล้งเพราะ		
	ป่าไม้ถูกทำลาย	☐	☐
	คนอีสานทิ้งบ้าน ไปอยู่กรุงเทพฯ	☐	☐
	รัฐบาลไม่เอาใจใส่ชาวอีสาน	☐	☐
	คนใช้กันมาก	☐	☐
6.	โครงการอีสานเขียวใช้สถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวในการร่วมกัน
พัฒนาประเทศ	☐ ใช่
☐ ไม่ใช่	☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
7.	โครงการศาลาอีสานเขียวคืออะไร		

8. กิจกรรมพัฒนาภาคอีสานมีอะไรบ้าง
	ก่อนชมวิดีโอ	หลังชมวิดีโอ

IV. ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการอีสานเขียว

	ก่อนชมวิดีโอ					หลังชมวิดีโอ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<p>1. คุณเชื่อหรือไม่ว่าแต่เดิมสภาพความเป็นอยู่ ของชาวอีสานเคยมีเป็นสุข และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างดี</p> <p>2. คุณเชื่อหรือไม่ว่าอีสานวันนี้มีความแห้งแล้งกันดาร</p> <p>3. คุณเชื่อหรือไม่ว่าตัวคุณเองก็สามารถสนับสนุนโครงการอีสานเขียว</p> <p>4. คุณเชื่อหรือไม่ว่าโครงการอีสานเขียวจะทำให้ชาวอีสานอยู่ดีกินดีและไม่ต้องอพยพเข้าไปทำงานทำในเมืองใหญ่</p>	<p>5 ดีน่ายอากะฮือ</p>	<p>4 ดีน่าย</p>	<p>3 เฉยๆ</p>	<p>2 ไม่แน่ใจ</p>	<p>1 ไม่แน่ใจอากะฮือ</p>	<p>5 ดีน่ายอากะฮือ</p>	<p>4 ดีน่าย</p>	<p>3 เฉยๆ</p>	<p>2 ไม่แน่ใจ</p>	<p>1 ไม่แน่ใจอากะฮือ</p>

ก่อนชมวิดีโอ					หลังชมวิดีโอ				
5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

5. คุณเชื่อหรือไม่ว่านักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญสามารถช่วยให้อีสานอุดมสมบูรณ์ขึ้นได้
6. คุณเห็นด้วยหรือไม่ว่าความเจริญที่รับมาจากกรุงเทพฯ ทำให้อีสานเปลี่ยนไปในทางเลวลง

V ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องอีสานเขียวจากวิดีโอ (หลังชมวิดีโอ)

1. เมื่อคุณดูวิดีโอเรื่องนี้แล้ว คุณคิดว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับท่านโดยตรงหรือไม่
 - เกี่ยวข้อง
 - ไม่เกี่ยวข้อง

2. คุณชอบวิดีโอเรื่องนี้หรือไม่
 - ชอบ
 - ไม่ชอบ

เหตุผล.....

3. วิดีโอเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

.....

.....

.....

4. คุณชอบโครงการอีสานเขียวตรงไหน

.....

5. จากรายการที่ทำเสร็จไปแล้วนี้ท่านชอบอะไรบ้าง

ลักษณะรายการ	ชอบมากที่สุด	ชอบมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.1 เนื้อหาของรายการ					
6.2 เพลงในรายการ					
6.3 ภาษาที่ใช้ในรายการ					
6.4 ลีลาการพูดในรายการ					

VI เจตนารมณ์ที่มีต่อการสนับสนุนโครงการอีสานเขียว

1. หลังจากที่คุณได้ตัดสินใจแล้ว คุณตั้งใจจะนำความรู้ที่ได้จากวิทยุทัศน์ไปทำอะไร

.....

2. คุณคิดว่าโครงการอีสานเขียวให้ประโยชน์กับใคร

.....

3. คุณคิดจะบริจาคทรัพย์สินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือโครงการหรือไม่

- บริจาค
 ไม่บริจาค
 ไม่แน่ใจ

4. คุณคิดจะเข้าร่วมโครงการอย่างไร

- เข้าร่วม

 ไม่เข้าร่วม

5. ข้อเสนอแนะ

.....

จำนวนประชากร

ต.ท่าลาดขาว

ประชากร	2,817	คน
ชาย	1,454	คน
หญิง	1,363	คน
จำนวนหมู่บ้าน	617	หมู่บ้าน
จำนวนครอบครัว	517	ครอบครัว

ต.นากลาง

ประชากร	4,065	คน
ชาย	2,031	คน
หญิง	2,034	คน
จำนวนหมู่บ้าน	465	หมู่บ้าน
จำนวนครอบครัว	417	ครอบครัว

โครงการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยช่วยอีสานเขียว

โครงการมหาวิทยาลัยช่วยอีสานเขียว นับเป็นการระดมสติปัญญาของบุคคลากรจากทุกมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไปใช้ในกระบวนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาภาคอีสานให้ประสบความสำเร็จโดยเร็วที่สุด และโครงการประชาสัมพันธ์ของโครงการมหาวิทยาลัย ช่วยอีสานเขียว ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปี 2532 นี้ มีทั้งสิ้น 21 โครงการ คือ

1. โครงการชื่อ "การสนับสนุนงานพัฒนาของโครงการน้ำพระทัยจากในหลวง"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. โครงการชื่อ "การใช้สื่อบุคคลประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. โครงการชื่อ "รูปแบบการใช้สื่อบุคคลในการประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. โครงการชื่อ "การฝึกอบรมผู้นำในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. โครงการชื่อ "การใช้กรณีศึกษาเพื่อเพิ่มพูนทักษะแสดงความสามารถในการบริหาร และการจัดการขององค์กรประชาชน"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. โครงการชื่อ "การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"
โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. โครงการชื่อ "การรณรงค์เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรและประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียวโดยใช้สื่อหมอลำ"
โดย มศว. มหาสารคาม
8. โครงการชื่อ "การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร"
โดย มศว. มหาสารคาม

9. โครงการชื่อ "ศูนย์เอกสารอีสาน"
โดย มศว.มหาสารคาม
10. โครงการชื่อ "นิทรรศการทางวิทยาศาสตร์เคลื่อนที่สู่ชนบท"
โดย มศว.มหาสารคาม
11. โครงการชื่อ "โครงการธนาคารหมู่บ้าน"
โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
12. โครงการชื่อ "การผลิตสิ่งพิมพ์โครงการอีสานเขียวตามพระราชดำริ"
โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
13. โครงการชื่อ "การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบท"
โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
14. โครงการชื่อ "การผลิตสื่อวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และวีดิทัศน์
เพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
15. โครงการชื่อ "การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์โครงการอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
16. โครงการชื่อ "บันทึกค้นถิ่นอีสานเขียว"
โดยมหาวิทยาลัยมหิดล
17. โครงการชื่อ "การสร้างหนังสืออ่านประกอบการเรียน เรื่องสิ่งแวดล้อมอีสาน
และการอนุรักษ์"
โดยมหาวิทยาลัยมหิดล
18. โครงการชื่อ "ผลิตสื่อสารสิ่งพิมพ์โครงการอีสานเขียวตามพระราชดำริ"
โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
19. โครงการชื่อ "การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อโครงการอีสานเขียว"
โดย มศว.มหาสารคาม
20. โครงการชื่อ "การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อโครงการอีสานเขียว"
โดย มศว.มหาสารคาม
21. โครงการชื่อ "การสนับสนุนโครงการอีสานเขียวด้วยสื่อวีดิทัศน์"
โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เรื่อง อีสานเขียว
ความยาว 15 นาที

ฉาก	ภาพ	เสียง
<ul style="list-style-type: none">- ภาพกราฟิกมุมมองแผนที่ประเทศไทย กล้องซูมเข้าไปที่อีสาน- ดิสซอล์ฟเป็นกราฟิกอีสานที่สายน้ำสำคัญไหลผ่าน- พื้นที่สีเขียว- ลำน้ำต่าง ๆ- มุมสูงเทือกเขาขาวเขี้ยว- ต้นไม้มุมต่าง ๆ		<p><u>ดนตรีร่าเริงแจ่มใส</u></p> <p><u>บรรยาย</u></p> <p>ประเทศไทยมีพื้นที่กว้างใหญ่ โดยเฉพาะอีสานดินแดนแถบตะวันออกเฉียงเหนือของไทย มีอาณาบริเวณกว้างขวางใหญ่โตมาก อีกทั้งยังมีลำน้ำน้อยใหญ่หลายสายไหลผ่าน เพื่อเพิ่มความชุ่มฉ่ำให้ให้แก่ภูมิภาคแถบนี้ อีสานในอดีตจึงเต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์</p> <p>เทือกเขาขาวเขี้ยวที่โอบล้อมอีสานเขียวขจีไปด้วยไม้เนื้อใหญ่ บางต้นมีอายุนับร้อยปี ป่าทึบเหล่านี้ช่วยให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล</p>
<ul style="list-style-type: none">- คนทำนา, โกลนา, ดำนา- คนจับปลา หาปลา- คนเข้าป่าหาของป่า		<p>ทำให้สภาพภูมิอากาศเหมาะสมกับการเพาะปลูก อาชีพหลักของชาวอีสานจึงที่ไม่เห็นการกลีกรรรม ประชาชนปลูกข้าวเพื่อการดำรงชีวิต</p> <p>โดยมีข้าวเหนียวเป็นพืชหลัก ในลำน้ำหลากหลายไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด การประมงน้ำจืดจึงเกิดขึ้น บริเวณที่ลำน้ำไหลผ่าน</p>
<ul style="list-style-type: none">- ชายชราหนึ่งอยู่บนแคร่หน้ากระท่อม		<p>การหาของป่าก็เป็นอาชีพที่ทำรายได้ได้อย่างดี กล่าวได้ว่า สภาพความเป็นอยู่ของพลเมืองในแถบนี้ เคยมีความสงบสุขท่ามกลางความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และสามารถพึ่งตนเองได้เป็นอย่างดี</p> <p><u>ชายชรา</u></p>

กล้องซูมเข้าช้าจนเป็นภาพใกล้

- ภาพจางซ้อน
- ทุงนา เขี้ยวข้อม
- ชาวนาใช้ควายไถนา
- ภาพเด็ก, คนแก่มีความสุข
- ลีตัวเลี้ยง
- ฝนตก ฟ้าเมฆ ฟ้าผ่าออกมองฝน
- คนเป่าแคน
- ควายนอนเล่น

- การตัดไม้ทำลายป่า
- ภาพพื้นดินที่แห้งแล้ง
- คนแก่ เกษษณาดูฟ้า
- ใบไม้แห้งกรอบ
- ทางเกวียนฝุ่นตลบ
- บ้านเรือน เมือง
- การซื้อขายในตลาด ชื่อเสื้อผ้า
ของใช้ประจำวัน
- ซ็อบป๋ย
- การใช้ป๋ย
- เครื่องมือช่วยทำนา
- การตัดไม้ทำลายป่า

- ชาวบ้านเดินหาปลาในโคลน แล้ว

แต่ก่อนนั้น ดิมเตนบ้านเข้าอุดมสมบูรณ์ปลูกข้าว
กระใหญ่ไว ปลูกเลี้ยงรอเกี่ยว ยางเดี่ยว บัตอง ไซป๋ย
เกี่ยวเข้าแล้ว พวกเข้ากะมาช้อยกันตีเข้าชนเข้า
ชั้นแล้วไว้กิน กุ่มปี พวกคนใหญ่เฮ็ดเวียกเด็กน้อย
แลนเล่นสนุกสนาน นกหนูโก่กาพากันมาyardกิน
เข้าอิมท่นำสำราญคู่กันเบิด ปลูกอ๋ยยังกะงอกงามดี
ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล นำในหนองบ่เคยแห่งชอด
จักปี มีแต่บูเตปา เข้าป่าเก็บผักหักเพ็น บ่เคยอดหยาก
มีคำพะหยาบบ้านเฮาไว้ว่า อีสานนี้มีดินดำน้ำชุ่ม
ปากุ่มบ่อนคือ แซ่แกงหาง ปานางบ่อน คือช่างฟาลัน
จักจันเฮืองคือฟาลองบน

บรรยาย

แต่ภาพเหล่านี้ได้กลายเป็นอดีตไปแล้ว

ดนตรีพื้นเมือง-เสรำ

บรรยาย

อีสานทุกวันนี้ มีแต่ความแห้งแล้ง ก็นดาร
ความเจริญของชุมชนเข้าไปแทนที่พื้นที่เกษตรกรรมที่
อุดมสมบูรณ์ ความเจริญของเทคโนโลยี และการค้า
เข้าไปทดแทนความเป็นอยู่ดั้งเดิมที่สร้างความสมดุลย์
ทางธรรมชาติ

ความเจริญทางวัตถุ ทำให้เกิดการแก่งแย่งผล-
ประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนสูงสุด โดยไม่
คำนึงถึงผลประโยชน์รวมของสังคม หรือกฎเกณฑ์ที่
ควรจะเป็น สภาพธรรมชาติถูกแปรเปลี่ยนไป เช่นนี้
สภาพภูมิประเทศย่อมผันแปรตามไป

อีสานวันนี้ ไร่น้ำไม่มีปลา ไร่น้ำไม่มีข้าว เช่น

เงยหน้าเอามือเปื้อนโคลนปาด
เหงื่อออกจากหน้า

คนแก่ นิ่งที่เดิมหน้าตาคลอ

- เด็กผอมเดิน
- ท้องนาว่างเปล่า
- ชาวบ้านเหงิงเหี่ยว
- โคลนในหนอง

คนแก่ ปาดหน้าตา

- ภาพแห้งแล้ง
- ภาพคนอีสานเศร้า
- ภาพแห้งแล้ง
- ชายหนุ่มกอบดินทรายขึ้นโปรย

- ในหลวง

ไม่ตกต้องตามฤดูกาล คำกล่าวหาถึงความอุดม
สมบูรณ์ของอีสานในอดีต ไม่เป็นความจริงอีกต่อไปแล้ว

คนแก่

เดี๋ยวนี้บ้านเขามันแห้งมันแล้ง อดหยาก มีแต่
เด็กน้อยกับคนเฒ่าคนแก่อยู่เฝ้าบ้าน คนหนุ่มคนสาวที่
ไปเถิดงานกรุงเทพกันเบ็ด เจ้าแล้วเหลือโตนชาติได้
ดนตรีเศร้า (เห็นเมือง)

ก่อนเสียดายนี้ สิบได้มีโอกาสเห็นอีสานบ้านเฮาคือ
แต่เก่าก่อน กับเขาบ่นอ

ดนตรีเฟดอินทวงทำงานองรวมรงรูกเรา

บรรยาย

- จากความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ไปสู่ความแห้ง
แล้ง และขาดแคลน

- จากรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ แปรเปลี่ยน
เป็นหยาดน้ำตาและความทิวโหย

อีสานวันนี้แทบจะมีแต่ความแร้นแค้นและกันดาร
จนไม่น่าเชื่อว่าครั้งหนึ่ง ดินแดนแถบนี้เคยชุ่มชุ่มเขียว
ด้วยป่าไม้ทึบหนาทึบ และเหลืองอร่ามไปด้วยรวงข้าว

ชาวอีสานได้แต่ทอดตามองความนิรันดร์ของแผ่นดิน
ดิน ของป่า ของสภาพอากาศ โดยที่พวกเขาไม่อาจ
แก้ไขได้ด้วยตนเอง

ดนตรีคึกคักมีชีวิตชีวา

แต่เพราะอีสานคือแผ่นดินส่วนหนึ่งของประเทศ
และชาวอีสานคือพลเมืองไทย ดังนั้นความทุกข์ของคน
อีสานก็คือความทุกข์ของผู้ทรงเป็นเมืองขวัญของชาวไทย
ทั้งชาติ

ดนตรี (สายฝน)

เมื่อได้ทรงรับทราบความยากไร้ของประชาชน

- ขบวนการของกองทัพไปพัฒนาอีสาน
- ภาพการทำงานพัฒนาต่าง ๆ

- ความร่วมมือ ฟังคำอธิบายประชุม
ดูการสาธิต ร่วมกันทำกิจกรรม

- ภาพกราฟิกประเทศแบ่งเป็นภาค
ดิษฐ์ลพไม่มีเส้นแบ่งเขตของไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปรารภที่จะ
ฟื้นฟูอีสาน พระราชปณิธานอันแรงกล้าชะโลมแผ่นดิน
แรมแผ่นดินให้กลับชุ่มชื้นขึ้นอีกครั้ง

ดนตรีแสดงควมยิ่งใหญ่

กองทัพบก โดยผู้บัญชาการทหารบกน้อมรับพระ
ราชดำริเป็นแนวทาง เริ่มการพัฒนาแผ่นดินอีสานให้
สมบูรณ์ดังเดิม

และนี่คือจุดเริ่มต้นอันสำคัญของ โครงการอีสาน
เขียว ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นโครงการในพระราชดำริอีก
โครงการหนึ่งที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนใน
ภูมิภาคนี้ทั้งหมด

สำหรับอีสาน ปัญหาที่รอกการแก้ไขมีมากมาย
แต่หาได้เกินความสามารถของพี่น้องร่วมชาติไม่
โครงการอีสานเขียวต้องการการสนับสนุนจากทุกฝ่าย
กำลังแรงจากประชาชน กำลังความคิดจากนักวิชาการ
และกำลังเงินจากรัฐและเอกชนผู้มองเห็นความสำคัญ
ของการพัฒนาอีสาน กิจกรรมพัฒนาอีสานมีมากมายที่
พี่น้องชาวไทยจะช่วยกันได้ เป็นต้นว่า การอบรมผู้นำ
การหาแหล่งน้ำ การพัฒนาสุขภาพ การฟื้นฟูปลูกป่า
การพัฒนางานอาชีพ และโครงการศาลาอีสานเขียว
ส่งเสริมให้ราษฎรสร้างบ้านด้วยอิฐดินซีเมนต์ ซึ่งเป็น
เทคโนโลยีที่ประหยัด ลดการตัดไม้ทำลายป่า

ไม่ว่าความช่วยเหลือจะมาในรูปแบบใด ชาว
อีสานทุกคนพร้อมใจกันสนองรับ และให้ความร่วมมือ
เป็นอย่างดี เพราะรู้ดีว่านี่คือโอกาสสำคัญของชีวิตที่
จะได้รับการพัฒนา และนี่คือโอกาสสำคัญของแผ่นดิน
บ้านเกิดที่จะกลับเขียวขจีขึ้นอีกครั้ง
รอยยิ้มนี้แสดงความปลื้มปิติที่รู้ว่าพี่น้องร่วมชาติยังไม่
ลืมอีสาน แม้ประเทศไทยจะประกอบด้วยสี่ภาค แต่ก็
เป็นการแบ่งแยกตามสภาพภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่เฝ้า
พันธุ้นั้นก็คือ ไทย เลือดเนื้อทุกชีวิตบนพื้นแผ่นดินนี้สืบ

- ขึ้นกัน
- กลายเป็นภาพในหลวงหลายภาพ
จางซ้อนเข้าหากัน
 - ภูมิประเทศอีสาน

เชื้อสายมาจากรากเหง้าเดียวกัน ดำรงอยู่ภายใต้
บัลลังก์ของพระมหากษัตริย์องค์เดียวกัน แผ่นดินอีสาน
มีแนวเขตกว้างไกลทอดติดกับประเทศอื่น ดินแดนส่วน
นี้จึงกล่าวได้ว่าเป็นปรากฏการของประเทศ การพัฒนา
ชาติไทยให้ทันคง แข็งแกร่ง จึงไม่อาจจะเลยการ
พัฒนาแผ่นดินอีสานไปได้ เมื่อใดที่อีสานเขียวดังเดิม
เมื่อนั้นความเจริญมั่นคงทางการเมือง สังคม ตลอดจน
จนความมั่นคงของประเทศชาติก็จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
เร็วอย่างแน่นอน

งานนี้พัฒนาอีสานมิใช่งานเล็ก และไม่ใช่อะไร
ภารกิจที่จะลุล่วงไปได้โดยอาศัยหน่วยงานใดเพียง
หน่วยงานเดียว แต่ทุกคนที่เรียกตัวเองว่า "ไทย"
สามารถทำได้ด้วยการสนับสนุนทางความคิด ให้ความ
ร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ หรือสนับสนุนด้านเงินทุน

อย่ารีรอ หากท่านสามารถช่วยพัฒนาอีสานได้
ไม่ว่าทางใด โปรดติดต่อมาที่สำนักงานเลขาธิการ
โครงการมหาวิทยาลัย สวนรื่นฤดี เขตดุสิต กทม.
10300 โทร. 2413001

อีสานรอดคอยน้ำใจจากทุกฝ่าย และเราชาว
ไทยทุกผู้จะร่วมแรงร่วมใจมุ่งพัฒนาอีสานกันอย่างจริง
จัง เพื่อให้อีสานเขียวเป็นความจริงขึ้นมาให้ได้ในยุค
ของเราแน่นอน

ดนตรีหนักแน่นรุนแรง

บทวิเคราะห์วีดิทัศน์

สื่อ	วีดิทัศน์ -
เรื่อง	อีสานเขียวได้ในยุคนี้
ความยาว	15 นาที
กลุ่มเป้าหมาย	ชาวบ้าน ตำบลท่าลาดขาว อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดนครราชสีมา ชาวบ้าน ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
Theme	ของวีดิทัศน์ในโครงการสนับสนุนโครงการอีสานเขียวด้วยสื่อวีดิทัศน์นี้ คือ ภาคอีสานซึ่งเคยอุดมสมบูรณ์ มีป่าไม้เขียวขจีและหนาทึบ น้ำใน แม่น้ำลำธารไหลเต็มในอดีต แต่ในปัจจุบันต้องกลับกลายเป็นสภาพ แห้งแล้งดังกล่าว มีสาเหตุมาจากความเจริญของเทคโนโลยีและ การค้าที่เข้าไปแทนที่พื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้น โครงการอีสานเขียว จึงเกิดขึ้นเพื่อช่วยชาวอีสาน โดยการขอความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากผู้ที่สามารถสนับสนุนโครงการได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังความคิด จากนักวิชาการ ด้านความร่วมมือแรงร่วมกายจากประชาชน และด้าน ทุนทรัพย์จากรัฐบาลและเอกชน
การนำเสนอ presentation	ใช้การบรรยายด้วยเสียงคนภาคกลางสลับกับการรำพึงรำพันของชายชรา ชาวอีสาน ซึ่งในช่วงนี้จะใช้ภาษาอีสานแทนภาษากลาง โดย 1. ในช่วงแรกเป็นการบรรยายสภาพความอุดมสมบูรณ์ของภาคอีสาน สภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชาวอีสาน จากนั้นก็มีชายชรารำพึง รำพันถึงสภาพในอดีตที่อุดมสมบูรณ์นั้นในเรื่องการเพาะปลูก การ ทำเกษตรกรรม และการประกอบอาชีพต่าง ๆ 2. จากนั้นชายชราก็ได้รำพึงรำพันถึงความแห้งแล้ง การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น 3. และมีการบรรยายถึงความเจริญทางเทคโนโลยีและการค้าที่เข้า มาทดแทนความเป็นอยู่ดั้งเดิม ทำให้ความสมดุลทางธรรมชาติ เสียไป 4. และชายชรา ก็กลับมารำพึงรำพันถึงความแห้งแล้งและการโยกย้าย ถิ่นที่อยู่ของคนหนุ่มสาว เพื่อไปทำงานในเมืองใหญ่ ภาพเด็กที่ เคยหัวเราะก็ร้องไห้ ภาพป่าทึบกลายเป็นต้นไม้เหลือง ใบร่วง โรย

5. มีการบรรยายภาพการเกิดโครงการอีสานเขียวขึ้น จากพระราชดำริของในหลวง และมี ศษร. เป็นผู้คอยประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลืออีสาน พร้อมทั้งแสดงถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการอีสานเขียว เช่น กิจกรรมด้านการหาแหล่งน้ำ การอบรมผู้นำ การพัฒนาสุขภาพ การฟื้นฟูปลูกป่า การพัฒนาอาชีพ และโครงการศาลาอีสานเขียว
6. จากนั้นก็จบลงด้วยการบรรยายขอความช่วยเหลือทั้งกำลังร่างกาย แรงปัญญาและแรงทรัพย์จากผู้ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้
7. และแสดงภาพอุดมสมบูรณ์ของอีสานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในการนำเสนอเนื่อหานี้ใช้เวลา 15 นาที

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์เรื่องนี้ได้กระทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เห็นความสำคัญของโครงการอีสานเขียวและให้บุคคลดังกล่าวและประชาชนทั่วไปสนับสนุนโครงการอีสานเขียวด้วยกำลังทรัพย์ กำลังปัญญา และความร่วมมือกันในการที่จะพัฒนาอีสานเขียว โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เป็นเครื่องมือที่จะทำให้บุคคลกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวร่วมกันช่วยโครงการอีสานเขียว

ซึ่งจะเห็นได้จากการแสดงภาพและคำบรรยายซึ่งบ่งบอกถึงความแห้งแล้งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งต้องการการสนับสนุนจากทุกฝ่ายดังข้อความดังต่อไปนี้ "โครงการอีสานเขียวต้องการการสนับสนุนจากทุกฝ่ายทั้งกำลังร่างกายจากประชาชน กำลังความคิดจากนักวิชาการ และกำลังเงินจากรัฐและเอกชน" ผู้มองเห็นความสำคัญในการพัฒนาอีสานและอีกข้อความหนึ่งซึ่งเน้นให้ทุกฝ่ายช่วยกันพัฒนาอีสาน "อีสานยังคอยน้ำใจจากทุกฝ่าย และเราชาวไทยทุกผู้จะร่วมแรงร่วมใจกันมุ่งพัฒนาอีสานกันอย่างจริงจัง เพื่อให้อีสานเขียวเป็นความจริงขึ้นมาให้ได้ในยุคของเราเป็นอย่างแน่นอน"

"งานฟื้นฟูอีสานมิใช่งานเล็กและไม่ใช่ภารกิจที่จะลุล่วงไปได้โดยอาศัยหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานเดียว แต่ทุกคนที่เรียกตัวเองว่า "ไทย" สามารถทำได้ด้วยการสนับสนุนทางความคิด ให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ หรือสนับสนุนด้านเงินทุน

ขอได้โปรดอย่ารีรอ ขอเชิญมาร่วมกันพัฒนาอีสานให้เขียวในยุคของเรา"

อย่างไรก็ตามการที่จะให้ผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเห็นความสำคัญของการโครงการ แต่กลับให้ชาวบ้านเป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดสอบวิถีทัศน์ชุดนี้ ดูจะไม่ค่อยสมเหตุสมผลเท่าใดนัก เพราะชาวบ้านและผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองย่อมมีพื้นฐานทางความคิดหรือการประเมินผลสิ่งที่ต่างกัน สภาพพื้นฐานทางสังคมหรือประชากรศาสตร์ก็ต่างกันด้วย ซึ่งมีผลต่อความรู้ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในแบบที่ต่างกัน ดังงานวิจัยของ Ithiel de Sola Pool และ Wilbur Schramm ที่ค้นพบว่าลักษณะทางประชากรต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ระดับทางสังคม เศรษฐกิจ รวมทั้งศาสนามีส่วนสัมพันธ์กับการโน้มน้าวใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ (Pool and Schramm 1973 p. 238)

การวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอ

เนื้อหาที่นำเสนอมานี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังจะเห็นได้จากการเสนอรูปแบบของความชุ่มชื้นของภาคอีสานในช่วงต้น โดยแสดงอาณาบริเวณกว้างใหญ่ ลำน้ำหลายสาย ไหลผ่าน มีสภาพความเป็นอยู่ที่อุดมสมบูรณ์ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ประชาชนมีรายได้ดีอยู่อย่างสงบสุข ซึ่งการเสนอในช่วงนี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่าภาคอีสานเป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีความสุข จากนั้นก็มีการเสนอภาพความแห้งแล้ง โดยใช้ชายชรามาพูดเป็นภาษาภาคอีสานสลับกับการแสดงสภาพความแห้งแล้งที่เกิดขึ้น ความเจริญทางวัตถุที่เข้าไปแทนที่พื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีภาพรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ จากนั้นก็แสดงภาพหยาดน้ำตาและความหิวโหย ซึ่งการแสดงถึงความแห้งแล้งดังกล่าวทำให้เห็นสภาพของภาคอีสานอย่างชัดเจน นับเป็นการจูงใจที่ดีสำหรับการนำภาพความทุกข์ยากและความสงสารมาเสนอเพื่อให้เกิดการโน้มน้าวใจให้ร่วมกันช่วยภาคอีสาน นอกจากนี้ก็มีการเสนอภาพความช่วยเหลือไปรูปแบบต่าง ๆ จากโครงการอีสานเขียว การแสดงความกระตือรือร้นที่กองทัพได้ร่วมมือกันพัฒนาอีสาน มีการแสดงกิจกรรมพัฒนาภาคอีสานต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการอบรมผู้นำ การหาแหล่งน้ำ การพัฒนาสุขภาพ การฟื้นฟูปลูกป่า หรือโครงการศาลาอีสานเขียว เนื้อหาการนำเสนอในช่วงนี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่าพื้นที่ในภาคอีสานกำลังได้รับความช่วยเหลือและพัฒนาให้ดีขึ้น ประชาชนชาวอีสานและประชาชนทั่วไปจะได้เห็นภาพการพัฒนาอีสานชัดเจนขึ้น และช่วยให้เกิดความเต็มใจที่จะช่วยพัฒนาได้มากกว่าไม่เห็นภาพกิจกรรมเหล่านี้ แต่อย่างไรก็ตามละเอียดยของขั้นตอนของโครงการก็ยังมีไม่มากนัก หากได้บ่งชี้ให้ชัดเจนกว่านี้ก็จะเป็นการช่วยให้ประชาชนชาวอีสานและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการช่วยกันพัฒนาภาคอีสานไปในทางที่ดีขึ้น และมาร่วมมือกันได้มากกว่านี้

การวิเคราะห์รูปแบบ

1. การให้ชายชราผอม ทำทางหน้าสงสาร มาร่ำพียงรำพันถึงความแห้งแล้ง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ชมเกิดความสงสารชาวอีสานเพิ่มมากขึ้น
2. การให้ภาพแห้งแล้งกันดารมาก ๆ ก็เป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมมองเห็นสภาพภาคอีสานได้ชัดเจนมาก ไม่ว่าจะเป็นภาพชาวบ้านเดินหาปลาไปโคลน แล้วเงยหน้าเอามือเปื้อนซีโคลนปาดเหงื่อออกจากหน้า ภาพชายชราหน้าตาคลอ, เด็กผอม, ท้องนาว่างเปล่า, ชายหนุ่มกอบดินทรายขึ้นโปรย ภาพเหล่านี้ล้วนแต่ยิ่งทำให้เกิดความเข้าใจในความแห้งแล้งของอีสานได้ดี ซึ่งภาพทั้งหลายต่างก็สอดคล้องกับคำบรรยายได้ดี
3. ดนตรีที่ใช้เหมาะสม ในช่วงเศร้าก็มีดนตรีพื้นเมืองเศร้า ๆ ในช่วงตื่นเต้นเมื่อความช่วยเหลือจากในหลวงมาถึง ดนตรีก็ใช้ท่วงทำนองคึกคักมีชีวิตชีวา หรือในช่วงท้ายที่กล่าวถึงคนอีสานรอดคอยน้ำใจจากทุกฝ่าย ชาวไทยทุกคนจะร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อพัฒนาอีสานเขียว ดนตรีก็แสดงถึงความหนักแน่นรุนแรงสมกับเนื้อหาที่เสนอ

การวิเคราะห์ผู้รับสาร

ผู้รับสารในที่นี้ คือ ชาวบ้านตำบลท่าลาดขาว อำเภอโชคชัย และตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีสภาพความเป็นอยู่ปานกลาง มีการศึกษาไม่สูงกว่า ป.4 หมู่บ้านมีถนนและไฟฟ้าเข้าถึง ประชาชนส่วนใหญ่ทำไร่และทำนา นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ไม่แห้งแล้งมากนัก มีหอกระจายข่าว 2 หอ ประชาชนส่วนมากมีวิทยุและโทรทัศน์ใช้ จากข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวจะเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเหมาะสมที่จะใช้ทดสอบสื่อวีดีโอ เพราะว่าการเข้าถึงหมู่บ้านไม่ยากลำบากเกินไป หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้จึงเหมาะต่อการใช้สื่อวีดีโอ และการใช้ประชากรในหมู่บ้าน ดังกล่าวเป็นกลุ่มเป้าหมายจะช่วยเป็นกำลังสำคัญในการกระจายความรู้เรื่องโครงการอีสานเขียวแก่หมู่บ้านใกล้เคียงที่ด้อยกว่า ดังนั้น การใช้หมู่บ้านดังกล่าวทดสอบสื่อวีดีโอจึงถือว่าเหมาะสมแล้ว และสามารถมีกำลังความสามารถในการรับสื่อได้โดยไม่ลำบากนัก แต่การใช้กลุ่มเป้าหมายในหมู่บ้านดังกล่าวไม่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของโครงการตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว

การวิเคราะห์โดยจำหลักของอริสโตเติล : เน้นอารมณ์ผู้ฟัง

อริสโตเติล กล่าวว่า "ความโกรธและไม่โกรธ (Anger and mildness)

ความเป็นเพื่อนและความเป็นศัตรู (Friendship and enmity) ความกลัวและความกล้า (Fear and boldness) ความละอายและความไม่ละอาย (Shame and Shamelessness) ความเมตตากรุณา (Benevolence) ความสงสาร (Pity) ความขุ่นเคือง (Indignation) ความริษยา (Envy) ความอยากได้ดีและเอาอย่างผู้อื่น (Emulation) ความดูแคลน (Contempt) สามารถนำมาใช้โน้มน้าวใจให้ผู้ฟังมีอารมณ์คล้อยตามได้ (อรรถวรม ปิรันธน์โอวาท : 2526 : 24)

จากหลักของอริสโตเติล เมื่อวิเคราะห์สี่อภิวิตักดิ์ในเรื่อง "อีสานเขียวได้ในยุคนี้" แล้วพบว่า ใช้การ โน้มน้าว ให้มีอารมณ์คล้อยตามตามลักษณะดังนี้

1. ความกลัว

จากการบรรยายภาพความแห้งแล้ง อดอยาก ที่นำเสนอออกมาอาจทำให้ผู้รับสารเกิดความกลัวที่จะต้องเจอสภาพเช่นนี้ จึงทำการช่วยกันพัฒนาตนเองและให้ความช่วยเหลือโครงการอีสานเขียวได้

2. ความสงสาร

วิตักดิ์ดังกล่าว ใช้ชายชราผอมช้ำอีสานมารำพึงรำพันถึงความแห้งแล้งของชาวอีสาน ซึ่งสภาพของชายชราผู้นี้หน้าสงสารมาก เขาไม่ใส่เสื้อ มีแต่กางเกงแบบกางเกงชานาสีด้าเก่า ๆ เพียงตัวเดียว ยืนปาดเหงื่อพร้อมน้ำตาไหลออกมา แสดงถึงความน่าสงสารเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งความสงสารนี้สามารถช่วยโน้มน้าวใจผู้รับสารได้

การวิเคราะห์ตามหลัก หลักฐานและการแสดงผล

(อรรถวรม ปิรันธน์โอวาท : 2526-70-71)

1. การยกตัวอย่าง

ในวิตักดิ์ เรื่องนี้มีการยกตัวอย่าง โดยได้บอกถึงตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาภาคอีสานมาให้ทราบ พร้อมแสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างไร เช่น กิจกรรมการอบรมผู้นำ การหาแหล่งน้ำ การพัฒนาสุขภาพ การฟื้นฟูปลูกป่า การพัฒนางานอาชีพ โครงการศาลาอีสานเขียว ซึ่งการที่แสดงภาพโดยยกตัวอย่างดังกล่าวทำให้เกิดภาพพจน์ว่าอีสานพัฒนาไปอย่างไร และนอกจากนี้สภาพความแห้งแล้งที่แสดงออกมาในหลาย ๆ ลักษณะ ก็เป็นตัวอย่งที่ดีในการแสดงให้เห็นว่าอีสานต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพื่อให้อีสานเกิดความอุดมสมบูรณ์ได้ดังเดิม แต่การแสดงภาพดังกล่าวควรทำเป็นขั้นตอนและละเอียดมากกว่านี้ รวมทั้งควรแจ้งระยะเวลาและผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นให้เห็นชัดเจนกว่านี้ เนื่อง

จากผู้รับสารที่เป็นชาวบ้านจะสามารถรับสารได้ดีเมื่อสารนี้ง่าย ไม่ซับซ้อน

2. การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ

บทวิดิทัศน์ดังกล่าวแสดงถึงความเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในช่วงที่ท่านได้เข้ามาช่วยเหลือก่อตั้ง ศษร. ซึ่งเป็นศูนย์ให้ความช่วยเหลือภาคอีสานตาม โครงการน้ำพระทัยจากในหลวง ผู้ทรงคุณวุฒิก็คือ องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่าน ทรงเป็นศูนย์กลางความเชื่อมั่น ศรัทธาของปวงชนชาวไทย ดังนั้น การที่พระองค์ท่านทรง แสดงความเมตตากับชาวอีสานจึงเป็นสิ่ง โน้มถ่วงให้ผู้รับสารเชื่อมั่น ในโครงการมากยิ่งขึ้น

3. การแสดงเหตุผล

สื่อวิดิทัศน์ เรื่องนี้เป็นการเสนอสารที่ค่อนข้างตรงไปตรงมา ผู้รับสาร สามารถเข้าใจได้ทันทีว่า วิดิทัศน์เรื่องนี้ต้องการให้ผู้รับสารเห็นสภาพที่แท้จริงของภาคอีสาน และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้อีสานพัฒนาขึ้น โดยใช้การแสดงเหตุ โยงไปผลคือ

สาเหตุ - ภาคอีสานแห้งแล้ง ต้องการการฟื้นฟูด้วยหน่วยงานต่าง ๆ
ผล - ดังนั้น จึงต้องการการสนับสนุน โดยขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะ ในด้านการเงิน กำลังกาย หรือกำลังความคิด
อย่างไรก็ตามก็มีบางองค์ประกอบที่ไม่เหมาะสมในวิดิทัศน์ชุดนี้ ซึ่งปรากฏให้เห็นตามส่วน ต่าง ๆ ดังเช่น

- ภาพ - ภาพบางภาพ เช่น ภาพแผนที่ในตอนเริ่มเรื่องซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการอธิบายแทนที่จะเป็นภาษาไทย จึงดูไม่เหมาะสมกับชาวบ้าน จึง ควรใช้แผนที่ภาษาไทยแทน
- ภาษา - คำหลายคำในภาษาสูงเกินไปสำหรับชาวบ้านซึ่งมีความรู้ไม่มากนัก ภาษาจึงไม่ควรจะสูงเกินไป เช่นคำว่า การกสิกรรม ความเจริญ ของเทคโนโลยี ความสมดุลย์ของธรรมชาติ ความเจริญทางวัตถุ ผลประโยชน์ พระราชปณิธาน ดินแดนส่วนนี้เป็นปรากฏการของประเทศ
- เวลาที่ใช้ - นานเกินไปสำหรับการจูงใจให้ชาวบ้านมีความสนใจต่อวิดิทัศน์ชุดนี้

ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยายและความสมบทบาทของตัวละครกับบริบทของเรื่อง

ภาพและคำบรรยายส่วนใหญ่สอดคล้องกัน คือ ภาพแสดงออกมาได้ตรงกับคำ บรรยายในหลาย ๆ เรื่อง ดังเช่น เมื่อกล่าวถึงลำน้ำน้อยใหญ่ก็มีภาพสายน้ำและลำธารที่มี

น้ำเต็ม อุดมสมบูรณ์ เมื่อกล่าวถึงอาชีพของชาวอีสานก็มีภาพคนทำนา ไถนา มีคนจับปลา หาของป่า หรือเมื่อกล่าวถึงคำบรรยายที่เป็นภาษาพื้นเมือง ภาพที่แสดงก็สอดคล้องเหมาะสมดี เช่น คำบรรยายที่บอกสภาพในอดีตที่อุดมสมบูรณ์ ปลูกข้าววงอกงามดี ปลูกแล้วก็ช่วยกันฝังข้าวและเก็บไว้กินทั้งปี ภาพที่ปรากฏก็มีชาวบ้านช่วยกันปลูกข้าว ฝังข้าว มีไก่มากินข้าว ในช่วงคำบรรยายตอนที่ว่า "ชาวอีสานได้แต่ทอดตามองความพินาศของแผ่นดิน ของป่า ของสภาพอากาศ โดยที่พวกเขาไม่อาจแก้ไขได้ด้วยตนเอง แสดงด้วยภาพชายหนุ่มกอบดินทรายขึ้นโปรย บวกกับเสียงดนตรีอันเศร้าสร้อย รัญทลใจทำให้เห็นความเศร้าโศกเสียใจที่ชาวอีสานมีต่อผืนแผ่นดินอย่างชัดเจน และในช่วงคำบรรยายเรื่องกิจกรรมพัฒนาภาคอีสานมีมากมาย เป็นต้นว่า การอบรมผู้นำ การหาแหล่งน้ำ การพัฒนาสุขภาพ การฟื้นฟูปลูกป่า การพัฒนางานอาชีพต่าง ๆ แสดงโดยภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้เห็นได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำบรรยายเรื่อง ศาลาอีสานเขียว ซึ่งส่งเสริมให้ราษฎรสร้างบ้านด้วยอิฐ ดิน ซีเมนต์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ประหยัด ลดการตัดไม้ทำลายป่า แสดงโดยภาพของการสร้างศาลาอีสานเขียวอย่างไร การสร้างอิฐ ดิน ซีเมนต์ ทำอย่างไร รูปร่างลักษณะของศาลาอีสานเป็นอย่างไร ทำให้เข้าใจได้ง่าย ภาพของศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามโครงการพระราชดำริ และความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่กองทัพบกบรรทุกน้ำมาช่วยภาคอีสานเป็นชนวนยาวเหยียด สะท้อนให้เห็นถึงความช่วยเหลืออย่างจริงจังที่แสดงออกมา

นอกจากนี้ ในช่วงท้ายที่ต้องการขอให้ผู้ชมสนับสนุนโครงการโดยกล่าวว่าย่างวางานให้ผู้พัฒนาอีสาน ไม่ใช่งานเล็ก และไม่ใช่ภารกิจที่จะลุล่วงได้โดยอาศัยหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานเดียว ก็แสดงภาพการพัฒนาต่าง ๆ ของภาคอีสานที่กำลังกระทำโดยมีภาพความอุดมสมบูรณ์ เขียวขจีของต้นไม้และพืชผักต่าง ๆ ยิ่งเป็นการสนับสนุนข้อความในการขอความช่วยเหลือ ได้ดีมาก และการแสดงสถานที่ที่จะติดต่อเพื่อรับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนโครงการแสดงได้ตรงจุดดี ทำให้ผู้ชมทราบว่า จะให้ความช่วยเหลือได้ทีไรไหน แต่พึงสังเกตุว่าสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวบ้าน การจะให้ติดต่อสถานที่ดังกล่าวคงเป็นไปได้ยาก แต่หากเป็นกลุ่มเป้าหมายอื่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี และอยู่ในเขตที่ติดต่อกับสถานที่ดังกล่าวได้ง่ายก็จะเป็นประโยชน์มากกว่า

แต่อย่างไรก็ดี ในบางส่วนของคำบรรยายและภาพก็น่าจะมีการแก้ไขบ้าง เช่น ในส่วนที่กล่าวถึง "ความเจริญของชุมชน เข้าไปแทนที่พื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ ความเจริญของเทคโนโลยีและการค้า เข้าไปทดแทนความเป็นอยู่ดั้งเดิมที่สร้างความสมดุลย์ทางธรรมชาติ" ภาพที่แสดงถึงไม่ชัดเจนนัก คำว่าความเจริญของเทคโนโลยีซึ่งเป็นคำที่มีความ-

หมายกว้างและค่อนข้างเข้าใจยากสำหรับชาวบ้าน แสดงภาพออกมาคือรถไฟแล่นเข้ามาสู่
ชานชลา ผู้คนซื้อขายนสินค้ากันและมีการตัดต้นไม้ ภาพเหล่านี้แสดงถึงความเจริญทางเทคโนโลยี
โดยไม่ชัดเจน เมื่อดูภาพแล้วคิดว่ายังขาดความสมบูรณ์ทำให้รู้สึกคล้อยกับคำบรรยายไปช่วง
น้อยอย่างมาก

"ความเจริญทางวัตถุทำให้เกิดการแก่งแย่งผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบแท้
สูงสุด โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมของสังคม หรือกฎเกณฑ์ที่ควรจะเป็น" แสดงโดย
ภาพการใช้ปืน เครื่องมือช่วยทำงาน และการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งเป็นภาพที่แสดงถึงความ
เจริญทางวัตถุไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

นอกจากนี้ยังมีตอนที่ชายชรากล่าวถึง "คนหนุ่มสาวหนีไปยึดงานกรุงเทพ ฯ
กันหมด" กลับไม่มีภาพในลักษณะดังกล่าวให้เห็น ในส่วนของคำบรรยาย เรื่องกิจกรรมพัฒนา
ภาคอีสานตอนที่กล่าวถึง "จากรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ แปรเปลี่ยนเป็นหยาดน้ำตาและความ
ทิวโหย" ไม่มีการแสดงภาพรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ จึงขาดความสมบูรณ์ในด้านภาพที่สอดคล้อง
กับบทบรรยายไป ในส่วนที่มีภาพควายซึ่งชวานางดูเตลิดมาในท้องนาที่แห้งแล้ง ดินแตก
ระแหงนั้น สิ่งที่ได้เห็นว่ามีลักษณะของควายที่นำมาเสนออันอันผิดความจริง คือ ท้องถิ่นที่ไม่
สมบูรณ์ ควายก็ไม่น่าจะอ้วนสมบูรณ์เช่นที่นำเสนอมามากนัก ในตอนท้ายที่บรรยายถึงประเทศ
ไทยประกอบด้วยภาค 4 ภาค แต่กลับในภาพแผนที่แสดงด้วยภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็น
ความไม่เหมาะสมระหว่างภาพและคำบรรยายเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงควรปรับปรุงให้สอดคล้อง
มากกว่านี้

โดยสรุปในเรื่องของภาพกับคำบรรยายและความสมบทบาทของตัวละครกับบริบท
ส่วนใหญ่เหมาะสมดี แต่มีบางส่วนควรที่จะปรับปรุงและใช้ความละเอียดมากกว่านี้

สรุป

สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง "อีสานเขียวได้ในยุคนี้" สามารถให้น้ำใจผู้รับสารได้ใน
ระดับหนึ่ง เนื่องจากภาพและบทต่าง ๆ ที่นำเสนอออกมาล้วนแสดงถึงความช่วยเหลือที่อีสาน
ต้องการเป็นอย่างยิ่งแต่สื่อดังกล่าวจะสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นได้มากน้อยเพียงใด ย่อม
ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลาย ๆ อย่างในการรับสารของผู้รับสารด้วย ไม่ว่าในเรื่องความ
บ่อยในการรับสาร, ความเอาใจใส่ที่จะรับสารหรือไม่ หรือกำลังความสามารถของ ชาวบ้าน

ในการที่จะช่วยเหลือได้เพียงใด ทั้งในแง่กำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังความคิด และที่ขาดเสียมิได้ คือ ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยายที่ให้น่าสนใจในการให้สัมภาษณ์กับความรู้สึกของผู้รับสาร

นางสาววิวัฒนา จันทร์จรัสวัฒนา เกิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2508 ที่จังหวัดสมุทรสาคร สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2528 หลังจากจบการศึกษาได้ทำงานเป็นเลขานุการ กรรมการจัดการ บริษัท นครไทยสตีลเวอร์ค จำกัด และเป็นเลขานุการรองกรรมการจัดการฝ่ายบริหาร บริษัท แอ่นเหล็กวิลาสไทย จำกัด จากนั้นก็มาศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่คณะนิเทศศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2531 และปัจจุบันเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย